

Pojasnila za program Plače v okviru ZOPNN-F in ZIUOPZP (Poplave 2023)

Na podlagi sprejetega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN-F) ter Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP) smo pripravili nadgradnjo programa Plače. Za pravilnost obračuna potrebujete **verzijo številka V-8.93.5.6 datuma 7.9.2023 ali novejšo. Za javni sektor je treba obvezno osvežiti formule preko menija 5.F.A.**

Na koncu tega zapisa je prepis aktualne objave eDavkov, kot dodatno prilogo najdete dopis MJU o vsebini in pravilnosti šifer za obračun plač in poročanje Ispap.

Začasni ukrep na področju dela prostih dni, 14. avgust 2023

Izplačilo nadomestila plače se izplača in poroča pod šifro **VP11 (B010) – Praznik (JS)**. **Za gospodarstvo se uporabi VP3 – Praznik.** Tekom avgusta je bil nadgrajen modul Kadrovska evidenca, da je 14.8.2023 označen kot praznik, ne glede na dejstvo, da ste predhodno imeli na ta dan vpisano drugo odsotnost.

Začasni ukrep na področju plačane odsotnosti prostovoljca

Prostovoljec, ki opravlja prostovoljno delo v okviru prostovoljne organizacije, ima pravico do plačane odsotnosti z dela, največ sedem delovnih dni zaradi odpravljanja posledic poplav. Izplačana nadomestila plač prostovoljcev RS povrne v celoti. Pri navedenem izplačilu plačane odsotnosti z dela se uporabi **VP287 (B030) – Izredni dopust-prostovoljstvo (JS)**. **Za gospodarstvo se uporabi VP174 – Izredni dopust-prostovoljstvo.**

Začasni ukrep nadomestila plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče

Izplačilo nadomestila višje sile se izplača in poroča pod šifro **VP286 (G088) – Nadomestilo zaradi višje sile – Poplave 2023 (JS)**. **Za gospodarstvo se uporabi VP171 – Nadomestilo zaradi višje sile.** Zaposleni je upravičen do nadomestila plače v višini 80 odstotkov osnove iz sedmega odstavka 137. člena ZDR-1. Nadomestilo ne sme biti nižje od minimalne plače (1.203,36 eur bruto).

Začasni ukrep delnega povračila nadomestila plač delavcem na začasnem čakanju na delo

Izplačilo nadomestila na začasnem čakanju na delo se izplača in poroča pod šifro **VP267 (G088) – Nadomestilo zaradi začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnih razlogov (JS)**. **Za gospodarstvo se uporabi VP10 – Čakanje na delo.** Zaposleni je upravičen do nadomestila plače v višini 80 odstotkov osnove iz sedmega odstavka 137. člena ZDR-1. Nadomestilo ne sme biti nižje od minimalne plače (1.203,36 eur bruto).

Država bo upravičenim delodajalcem povrnila 80 % delavčevega nadomestila plače, vendar ne več kot znesek povprečne plače iz maja 2023 (2.208,15 eur bruto I). V nadomestilo države je vključeno nadomestilo plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

ZOPNN-F in ZIUOPZP določata da je do ukrepa »višja sila«, »čakanje na delo« ter »odpravljanja posledic pri delodajalcu« upravičen vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, razen:

- **Neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2022 višji od 70 %. Pri »višji sili« je kriterij 70 %, medtem ko pri »čakanju na delo« in »odpravljanju posledic pri delodajalcu« ni kriterija v %.**
- Delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti spada v skupino K, in je imel na dan 3. avgust 2023 več kot deset zaposlenih.
- Tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v RS.

Začasni ukrep povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in plazov pri delodajalcu

Izplačilo plače za opravljeno delo odpravljanja posledic poplav in plazov pri delodajalcu se opravi pod **VP 288 (A010) – Odpravljanje posledic poplav pri delodajalcu (JS)**. Za gospodarstvo se uporabi **VP 175 – Odpravljanje posledic poplav pri delodajalcu**.

Nastavitve v programu Plače v meniju 1.3 Obračunavanje (JS)

V meniju 1.3 Obračunavanje naj bo vrednost parametra PR14 enaka 3, vrednost parametra PR15 pa enaka 80.

PR14: Čakanje na delo; Višja sila - št. mes. za osn. (0=tekoča, 3=ZDR, 4=najugodnejša)	3,00000
PR15: Čakanje na delo; Višja sila - procent iz KP (%)	80,00000

V primeru da ste upravičeni do povračila ukrepa višje sile ali delnega povračila ukrepa čakanja na delo, obvezno **vklopite parameter BO19**. Posledično bo avtomatsko vklopljen tudi ustrezen parameter za izpis REK obrazca v meniju 1.5.2.

BO19: ZIUOOPE/ZPGOPEK/ZOPNN-F (Čakanje na delo; Skrajšanje del. časa)	☒
---	-------------------------------------

Nastavitve v programu Plače v meniju 1.3 Obračunavanje (gospodarstvo)

V meniju 1.3 Obračunavanje naj bo vrednost parametra RE17 enaka 3, vrednost parametra RE18 pa enaka 80.

RE17: Čakanje na delo; Višja sila - št.mes. za osn. (0=tekoča, 3=ZDR-1)	3,00000
RE18: Čakanje na delo; Višja sila - procent (%)	80,00000

Večina delodajalcev iz gospodarstva je upravičena do povračila ukrepa višje sile ali delnega povračila ukrepa čakanja na delo, posledično obvezno **vklopite parameter BO11**. Avtomatsko bo vklopljen tudi ustrezen parameter za izpis REK obrazca v meniju 1.5.2.

BO11: ZIUOOPE/ZPGOPEK/ZOPNN-F (Čakanje na delo; Skrajšanje del. časa)	☒
---	-------------------------------------

Objava eDavkov glede poročanja REK obrazca

07.09.2023 08:07

Izpolnjevanje REK obrazcev za izplačila na podlagi novele Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč – ZOPNN-F ter Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 – ZIUOPZP ..

I. Po določbah ZOPNN-F bodo delodajalci lahko koristili naslednja ukrepa pomoči:

- Začasni ukrep povračila izplačanih nadomestil plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče. [Več o tem na spletni strani ZRSZ](#)
- Začasni ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo. [Več o ukrepu na spletni strani ZRSZ](#)

O izplačilu nadomestila plače zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ter o izplačilu nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo delodajalec poroča na REK-O obrazcu (vrsta dohodka 1001 Plača in nadomestila plače).

REK-O obrazec delodajalec davčnemu organu predloži na dan izplačila, pri čemer osnovo za obračun prispevkov za socialno varnost vključuje v polje P01 Plača in nadomestila plače in jo ločeno izkaže:

- v polju P01b Nadomestila plače, ki ne bremenijo delodajalcev – če koristi ukrepe po ZOPNN-F in uveljavlja povračilo nadomestila plače pri Zavodu RS za zaposlovanje
- v polju P01a Plača in nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca – če ne uveljavlja povračila nadomestila plače pri Zavodu RS za zaposlovanje.

Za namene oblikovanja pokojninske osnove podatke o izplačanem nadomestilu vpiše:

- povračila iz točke 1 v polje M02 Nadomestilo plače (3. alineja 1.odst. 32. čl. ZPIZ-2),
- povračila iz točke 2 v polje M01 Plača in nadomestila plače.

Navedeno pravilo velja ne glede na to, ali delodajalec uveljavlja povračilo nadomestila plač pri Zavodu RS za zaposlovanje, ali ne.

Dodatni podatki o plači (polja S):

- če je izbrana osnova P01a se nadomestilo plače vpiše v polje S07,
- če je izbrana osnova P01b se polja S ne izpolnijo.

II. Po določbah ZIUOPZP bodo delodajalci lahko koristili:

- Začasni ukrep povračilo izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in plazov pri delodajalcu. [Več o tem na spletni strani ZRSZ](#)

O izplačanih plačah delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in plazov pri delodajalcu, delodajalec poroča na REK-O obrazcu (vrsta dohodka 1001 Plača in nadomestila plače).

Tudi za poročanje o izplačanih plačah delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in plazov pri delodajalcu velja, da REK-O obrazec delodajalec davčnemu organu predloži na dan izplačila, pri čemer osnovo za obračun prispevkov za socialno varnost vključuje v polje P01 Plača in nadomestila plače in jo ločeno izkaže:

- v polju P01b Nadomestila plače, ki ne bremenijo delodajalcev - če koristi ukrep po 138. členu ZIUOPZP in uveljavlja povračilo izplačane plače pri Zavodu RS za zaposlovanje
- v polju P01a Plača in nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca - če ne uveljavlja povračilo nadomestila plače pri Zavodu RS za zaposlovanje.

Za namene oblikovanja pokojninske osnove podatke o izplačanem nadomestilu se ne glede na to, ali bo plačo za odpravljanje posledic poplav in plazov ZRSZ delodajalcu refundiral ali ne, ta podatek vedno poroča v rubriki M01. Sama refundacija torej nima vpliva na način poročanja v M rubrikah.

Dodatni podatki o plači (polja S):

- če je izbrana osnova P01a, se nadomestilo plače vpiše v polje S07,
- če je izbrana osnova P01b, se polja S ne izpolnijo.

REK-O in OPSVZ v primeru refundirane odsotnosti od dela zaradi intervencij prostovoljnih gasilcev

Za obračun nadomestila civilne zaščite in gasilske intervencije imate **v sistemu JS na voljo VP345 (H100)**. Pri obračunih za **gospodarstvo se uporabi VP225**.

Pri obračunu **OPSVZ** pod razlog zadržanosti izberete **opcijo 50-Druge**. Nadgradnja za OPSVZ je zajeta z verzijo programa Plač datuma 1.9.2023.

Zapis FURS-a glede poročanja.

V skladu z določbami [Zakona o gasilstvu](#) in 27. členom [Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami](#) pripadniku Civilne zaščite med opravljanjem nalog v Civilni zaščiti, usposabljanjem in izvrševanjem materialne dolžnosti, na podlagi poziva pristojnega organa, pripada nadomestilo plače oziroma izgubljenega zaslužka za čas odsotnosti z dela zaradi opravljanja teh dolžnosti v višini in pod pogoji, ki jih določi vlada.

Kadar gre za zaposleno osebo, nadomestilo iz prejšnjega odstavka izplača delodajalec v breme države ali lokalne skupnosti, odvisno od tega, kje je državljan razporejen v Civilno zaščito. Delodajalec zahteva povračilo nadomestila plače z vsemi prispevki in davki, ki bremenijo plačo, od pristojnega državnega organa oziroma organa lokalne skupnosti, ki je pripadnika oziroma državljana pozval k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, po postopku določenem v predpisu iz prejšnjega odstavka. O izplačanem nadomestilu v tem primeru delodajalec poroča na REK-O v polje P01b ter v polje M01. Polja S se za to izplačilo ne izpolnjujejo.

Kadar pa gre za samozaposleno osebo, je ta dolžna obračunati in plačati prispevke za socialno varnost tudi za čas, ko kot prostovoljni gasilec oz. pripadnik Civilne zaščite na podlagi poziva opravlja naloge zaščite, reševanja in pomoči, in na podlagi zahtevka za nadomestilo izgubljenega zaslužka prejme refundacijo zneska plačanih prispevkov za socialno varnost.

To pomeni, da samozaposlena oseba tudi za čas opravljanja nalog prostovoljnega gasilca oz. pripadnika Civilne zaščite na podlagi vpoklica obračuna in plačati vse prispevke za socialno varnost in to evidentirati v obračunu OPSVZ, v polju 130 – zadržanost od dela – v breme zavezanca. V polju 090 – Zadržanost od dela izbere razlog zadržanosti 50 – drugo.

Šenčur, september 2023

VASCO d.o.o.

